

Południowe sąsiedztwo: UE proponuje nowy program dla regionu Morza Śródziemnego

Bruksela, 9 lutego 2021 r.

Aby ożywić i wzmocnić strategiczne partnerstwo między Unią Europejską i jej południowymi sąsiadami, Komisja Europejska i Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa przyjęły dziś wspólny komunikat, proponując ambitny i innowacyjny [nowy program dla regionu Morza Śródziemnego](#).

Nowy program opiera się na przekonaniu, że dzięki współpracy i w duchu partnerstwa wspólne wyzwania mogą stać się szansami a ich podjęcie leży we wspólnym interesie. UE i jej południowych sąsiadów. Obejmuje on specjalny plan gospodarczy i inwestycyjny, który ma pobudzić długoterminową odbudowę społeczno-gospodarczą w krajach południowego sąsiedztwa. W ramach nowego unijnego Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) na realizację programu planuje się przeznaczyć do 7 mld euro na lata 2021-2027, co w następnym dziesięcioleciu mogłoby przełożyć się na uruchomienie do 30 mld euro inwestycji prywatnych i publicznych w krajach tego regionu.

Jak zauważył wysoki przedstawiciel i wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Josep Borrell**: *Niniejszy komunikat świadczy o znaczeniu, jakie przywiązujemy do naszego południowego sąsiedztwa. Wzmocnienie partnerstwa śródziemnomorskiego pozostaje strategicznym celem Unii Europejskiej. 25 lat po deklaracji barcelońskiej i 10 lat po arabskiej wojnie wyzwania w regionie Morza Śródziemnego pozostają ogromne, co w dużej mierze wynika z ogólnoświatowych tendencji. Aby sprostać tym wyzwaniom, musimy odnowić nasze wzajemne wysiłki i ściśle współpracować jako partnerzy, w naszym wspólnym interesie. Tak jest główny cel tego programu. Jesteśmy zdeterminowani, by współpracować z naszymi południowymi partnerami nad nowym programem, który skupi się na ludziach, zwłaszcza kobietach i młodzieży, i pomoże im zrealizować nadzieje na przyszłość, korzystać z przysługujących im praw oraz budować pokojowe, bezpieczne, bardziej demokratyczne, ekologiczne, zamożne i integracyjne południowe sąsiedztwo.*

Komisarz do spraw sąsiedztwa i rozszerzenia **Olivér Várhelyi** dodał: *Odnowione partnerstwo z krajami południowego sąsiedztwa stanowi nowy początek naszych stosunków z naszymi południowymi partnerami. Partnerstwo oparte o wspólne interesy i wspólne wyzwania, wspólnie określone i rozwijane z naszymi sąsiadami. Pokazuje ono, że Europa pragnie wnieść bezpośredni wkład w długoterminową wizję dobrobytu i stabilności w regionie, zwłaszcza w kontekście ożywienia społecznego i gospodarczego po kryzysie związanym z COVID-19. W ścisłym dialogu z naszymi partnerami określiliśmy szereg priorytetowych sektorów, takich jak pobudzanie wzrostu gospodarczego i tworzenie miejsc pracy, inwestowanie w kapitał ludzki oraz dobre rządy. Uważamy migrację za wspólne wyzwanie i na tej płaszczyźnie jesteśmy gotowi do współpracy w celu zwalczania nielegalnej migracji i przemytników, ponieważ stanowi ona zagrożenie dla nas wszystkich. Będziemy współpracować w celu wprowadzenia rzeczywistych zmian w terenie z korzyścią zarówno dla naszych sąsiadów, jak i dla Europy!*

Nowy program opiera się na pełnym zestawie narzędzi UE i proponuje połączenie sił w walce ze zmianą klimatu, a także przyspieszenie podwójnej transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz wykorzystanie ich potencjału, odnowienie zobowiązania do przestrzegania wspólnych wartości, wspólne zajęcie się problemem przymusowych wysiedleń i migracji oraz wzmocnienie jedności i determinacji UE, jej państw członkowskich i partnerów z południowego sąsiedztwa, w propagowaniu pokoju i bezpieczeństwa w regionie Morza Śródziemnego. Koncentruje się on na pięciu obszarach polityki:

- **Rozwój społeczny, dobre rządy i praworządność:** odnowienie wspólnego zaangażowania na rzecz demokracji, praworządności, praw człowieka i odpowiedzialnego sprawowania rządów;
- **Odporność, dobrobyt i transformacja cyfrowa:** wspieranie odpornych, sprzyjających włączeniu społecznemu, zrównoważonych i połączonych gospodarek, które stwarzają możliwości dla wszystkich, zwłaszcza dla kobiet i młodzieży;
- **Pokój i bezpieczeństwo:** udzielanie wsparcia krajom w rozwiązywaniu problemów związanych

z bezpieczeństwem oraz trwającymi konfliktami;

- **Migracja i mobilność:** wspólne podejmowanie wyzwań związanych z przymusowymi wysiedleniami i nielegalną migracją oraz ułatwianie bezpiecznych i legalnych dróg migracji i mobilności;
- **Transformacja ekologiczna: odporność na zmianę klimatu, energia i ochrona środowiska:** wykorzystanie potencjału niskoemisyjnej przyszłości, ochrona zasobów naturalnych regionu i generowanie ekologicznego wzrostu.

Specjalny plan inwestycji gospodarczych dla południowych sąsiadów ma na celu zagwarantowanie, by jakość życia ludności w krajach regionu poprawiła się, a ożywienie gospodarcze, w tym w następstwie pandemii COVID-19, nie pozostawiło nikogo w tyle. Plan obejmuje wstępne inicjatywy przewodnie mające na celu wzmocnienie odporności, budowanie dobrobytu oraz zwiększenie wymiany handlowej i inwestycji w celu wspierania konkurencyjności i wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. Poszanowanie praw człowieka i praworządność są integralną częścią naszego partnerstwa i mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia zaufania obywateli do instytucji.

Kontekst

W 1995 r. deklaracja barcelońska zapoczątkowała partnerstwo eurośródziemnomorskie mające na celu stworzenie przestrzeni pokoju, wspólnego dobrobytu oraz wymiany międzyludzkiej i kulturalnej. Ostatni [przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa](#) miał miejsce w 2015 r.

25 lat później region Morza Śródziemnego boryka się z szeregiem wyzwań związanych z zarządzaniem, sytuacją społeczno-gospodarczą, ochroną środowiska i bezpieczeństwem, spotęgowanych pandemią COVID-19. W grudniu 2020 r. Rada Europejska podkreśliła potrzebę opracowania nowego programu dla południowego sąsiedztwa oraz wyraziła nadzieję związaną ze wspólnym komunikatem.

Nowy program dla regionu Morza Śródziemnego wytycza kierunki polityki UE wobec regionu oraz kierunki wieloletniego programowania w ramach nowego unijnego Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) na szczeblu regionalnym i dwustronnym. Do 2024 r. UE przeprowadzi śródkresowy przegląd wspólnego komunikatu.

Dodatkowe informacje:

[Wspólny komunikat w sprawie odnowionego partnerstwa z południowym sąsiedztwem](#)

[Plan gospodarczy i inwestycyjny dla południowych sąsiadów](#)

[Zestawienie informacji – W kierunku odnowionego partnerstwa UE z południowym sąsiedztwem](#)

[Zestawienie informacji – Partnerstwo między UE a jej południowymi sąsiadami](#)

Infografiki:

[Algieria](#)

[Egipt](#)

[Izrael](#)

[Jordania](#)

[Liban](#)

[Libia](#)

[Maroko](#)

[Palestyna*](#)

[Syria](#)

[Tunezja](#)

* Użycie tej nazwy nie może być traktowane jako uznanie państwa Palestyna i pozostaje bez uszczerbku dla indywidualnych stanowisk państw członkowskich w tej kwestii.

Kontakty z mediami:

[Peter STANO](#) (+32 2 295 45 53)

[Ana PISONERO-HERNANDEZ](#) (+32 2 295 43 20)

[Lauranne DEVILLE](#) (+32 2 298 08 33)

[Zoï MULETIER](#) (+32 2 299 43 06)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)